

1ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

(ΘΕΣΕΙΣ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ)

Από 11-13 Μαΐου 1992 πραγματοποιήθηκε στο Παν/μιο Ιωαννίνων το 1ο Πανελλήνιο Συμπόσιο για τις Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες. Το Συμπόσιο οργανώθηκε από την Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με σκοπό την χάραξη μιας κατά το δυνατόν κοινής πολιτικής ανάπτυξης και συνεργασίας των Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών. Στην συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι από 13 ΑΕΙ (Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Θράκης, Πάτρας, Κρήτης, Πάντειο, Αιγαίου, Ιονίου, Θεσσαλίας, Γεωργικό, Μακεδονίας, το Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο και Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών), εκπρόσωπος της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκάρων και μέλος του Διδακτικού Προσωπικού του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας των ΤΕΙ της Αθήνας.

Κατά την διάρκεια του Συμποσίου έγινε εξέταση όλων των θεμάτων που σχετίζονται με τις Παν/μιακές Βιβλιοθήκες και αποφασίστηκαν ομόφωνα οι παρακάτω θέσεις:

1. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

1.1 Οι Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες είναι από τις πλέον ζωτικές μονάδες των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Χωρίς Βιβλιοθήκες τα ΑΕΙ δεν θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως κέντρα διδασκαλίας και έρευνας.

Οι Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες πρέπει να θεωρούνται ως ένα δυναμικό εργαλείο της εκπαίδευσης και της έρευνας σε τοπικό και σε εθνικό επίπεδο.

1.2 Οι Παν/κές βιβλιοθήκες πρέπει να υπηρετούν τις ανάγκες σε επιστημονική πληροφόρηση όχι μόνο της ακαδημαϊκής κοινότητας αλλά και των ερευνητών και των επιχειρήσεων εκτός των ΑΕΙ.

2. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

2.1 Σε κάθε ΑΕΙ πρέπει να υπάρχει ένα σχέδιο λειτουργίας και διοίκησης της Παν/κής Βιβλιοθήκης. Στο σχέδιο αυτό πρέπει να ρυθμίζεται η ιδιαίτερη θέση της βιβλιοθήκης μέσα στη διοικητική δομή του Παν/μιου.

Η βιβλιοθήκη πρέπει να θεωρείται σαν αυτόνομη μονάδα υποστήριξης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του ΑΕΙ και όχι σαν διοικητική υπηρεσία του.

2.2 Κάθε ΑΕΙ πρέπει να έχει ένα διευθυντή της Βιβλιοθήκης του.

Η θέση του διευθυντή της Παν/κής Βιβλιοθήκης στην διοικητική πυραμίδα του ΑΕΙ πρέπει να αναβαθμιστεί με την χορήγηση της μέγιστης δυνατής αυτονομίας στην λήψη αποφάσεων σχετικών με την βιβλιοθήκη.

2.3 Σε κάθε ΑΕΙ πρέπει να υπάρχει μια Επιτροπή της Παν/κής του Βιβλιοθήκης.

Η Επιτροπή της Πανεπιστημιακής Βιβλιοθήκης πρέπει να εκλέγεται από την Σύγκλητο με εκπροσώπους των μελών ΔΕΠ, των εργαζόμενων στην βιβλιοθήκη και των φοιτητών.

2.3.1 Η Επιτροπή Βιβλιοθήκης πρέπει να έχει συμβουλευτικά καθήκοντα και να λειτουργεί ως σύνδεσμος ανάμεσα στην βιβλιοθήκη και το Διδακτικό -Ερευνητικό προσωπικό και τους φοιτητές.

2.3.2 Οι μικρές επιτροπές είναι περισσότερο αποτελεσματικές.

Το προσωπικό ενδιαφέρον για την ανάπτυξη της βιβλιοθήκης είναι πιο σημαντικό από την επροσώπιση των Τμημάτων του ΑΕΙ.

2.3.3 Ο Διευθυντής της Παν/κής Βιβλιοθήκης πρέπει να είναι ενεργό μέλος της επιτροπής Βιβλιοθήκης με καθήκοντα εισηγητή και με δικαίωμα ψήφου.

2.3.4 Η Επιτροπή Βιβλιοθήκης εξετάζει τις ανάγκες της βιβλιοθήκης σε σχέση με τις απαιτήσεις της ερευνητικής και εκπαιδευτικής λειτουργίας του ΑΕΙ και συμβουλεύει τον Διευθυντή της Βιβλιοθήκης σε θέματα πολιτικής της βιβλιοθήκης, την ανάπτυξη των συλλογών και για τους τρόπους με τους οποίους θα γίνεται καλύτερη σύνδεση της βιβλιοθήκης με τις άλλες ακαδημαϊκές λειτουργίες.

2.4 Για την καλύτερη διεκπεραίωση του έργου των οι βιβλιοθήκες μπορούν να δημιουργούν τμήματα στα οποία θα ανατίθενται συγκεκριμένα καθήκοντα όπως παραγγελίες υλικού, βιβλιοθηκονομική επεξεργασία κλπ.

Η δημιουργία τμημάτων εντός της βιβλιοθήκης πρέπει να στηρίζεται σε λειτουργίες που σχετίζονται λογικά και οικονομικά μεταξύ τους.

Είναι πολύ σημαντικό να γίνεται σαφής καθορισμός των αρμοδιοτήτων και της ευθύνης του κάθε τμήματος.

2.4.1 Η δημιουργία πολλών Τμημάτων εντός της βιβλιοθήκης πρέπει να αποφεύγεται.

2.5 Ο κατακερματισμός της Βιβλιοθήκης ενός ΑΕΙ σε μικρές συλλογές είναι ένας αντιοικονομικός και αναποτελεσματικός τρόπος οργάνωσης Βιβλιοθηκών.

Η ταυτόχρονη λειτουργία δεκάδων Βιβλιοθηκών μέσα σε ένα Ίδρυμα αποτελεί σπατάλη χρημάτων , προσωπικού και μέσων ενώ έχει σαν αποτέλεσμα την ελλειπή εξυπηρέτηση των χρηστών των Βιβλιοθηκών.

Μια πρώτη απόφαση για προσφορά υπηρεσιών βιβλιοθήκης με ένα περισσότερο ορθολογικό και οικονομικά αποδοτικό τρόπο είναι η οργάνωση μεγαλύτερων Βιβλιοθηκών.

Η δημιουργία νέων μικρών βιβλιοθηκών εντός των ΑΕΙ πρέπει να σταματήσει.

Οι μικρές Βιβλιοθήκες σε Τομείς, Εργαστήρια, Κλινικές καθώς και τα Σπουδαστήρια πρέπει να ενοποιούνται με προοπτική την δημιουργία φυσικά και λειτουργικά ενοποιημένων βιβλιοθηκών.

Σε κάθε περίπτωση απαιτείται όπως κάθε ΑΕΙ εξασφαλίσει τον συντονισμό της λειτουργίας όλων των μικρών βιβλιοθηκών που τυχόν διαθέτει.

2.6 Κάθε βιβλιοθήκη και Σπουδαστήριο του κάθε ΑΕΙ ανεξάρτητα απο το μέγεθος της πρέπει να θεωρείται ως αποκεντρωμένη μονάδα της Πανεπιστημιακής Βιβλιοθήκης και όχι ως ανεξάρτητη μονάδα του ΑΕΙ.

2.7 Ο οικονομικότερος και λειτουργικά καλύτερος τρόπος οργάνωσης βιβλιοθηκών στα ΑΕΙ είναι η δημιουργία Φυσικά και λειτουργικά ενοποιημένων βιβλιοθηκών.

Κάθε ΑΕΙ πρέπει να θέτει ως στόχο την δημιουργία Κεντρικών Βιβλιοθηκών λαμβάνοντας υπόψη την χωροταξική κατανομή του.

Τα ΑΕΙ που είναι ανεπτυγμένα σε περισσότερες απο μια πόλεις πρέπει να λαμβάνουν κάθε μέτρο για την διασύνδεση των βιβλιοθηκών της κάθε πόλης μεταξύ των.

2.8 Σε κάθε Παν/μιο είναι απαραίτητος η ύπαρξη κανονισμού λειτουργίας κοινού για όλες τις βιβλιοθήκες του.

3. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

3.1 Το σύστημα "ένα μάθημα - ένα εγχειρίδιο" που εφαρμόζουν τα ελληνικά ΑΕΙ πέρα από τις εκπαιδευτικές αδυναμίες που παρουσιάζει, επιδρά αρνητικά στην ορθολογική ανάπτυξη των βιβλιοθηκών.

Η μετάβαση απο το σύστημα αυτό σε νέο που θα δίνει μεγαλύτερη έμφαση στην χρήση βιβλιογραφίας και την ατομική μελέτη κρίνεται αναγκαία. Η μετάβαση αυτή θα επηρεάσει σημαντικά την χρήση των βιβλιοθηκών απο τους φοιτητές και τους διδάσκοντες.

Με δεδομένο οτι οι υπάρχουσες βιβλιοθήκες στη πλειονότητα τους δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις που θα δημιουργηθούν πριν απο κάθε αλλαγή του συστήματος διανομής φοιτητικών βιβλίων και σημειώσεων πρέπει να προηγηθεί ανασυγκρότηση και ανάπτυξη των βιβλιοθηκών σε κάθε ΑΕΙ.

Η εκπόνηση ενός βραχυχρόνιου προγράμματος αναδιοργάνωσης των υπάρχουσών και δημιουργίας νέων Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών είναι άμεση ανάγκη.

4. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

4.1 Ο αριθμός του προσωπικού που υπηρετεί σήμερα στις Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες είναι अपαράδεκτα μικρός.

Οι ελλείψεις προσωπικού σε συνδιασμό με μεγάλο αριθμό υπαλλήλων που συνταξιοδοτήθηκαν πρόωρα δημιουργεί εκρηκτικά προβλήματα λειτουργίας στις Πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες με αποτέλεσμα τη μείωση του χρόνου λειτουργίας των βιβλιοθηκών και την παροχή συνεχώς λιγότερων υπηρεσιών.

4.2 Η πρόσληψη νέου προσωπικού για τις βιβλιοθήκες είναι πρωταρχική ανάγκη.

Χωρίς την πρόσληψη νέου προσωπικού η ανασυγκρότηση και ανάπτυξη των βιβλιοθηκών είναι αδύνατος.

4.3 Κριτήρια για την πρόσληψη προσωπικού στις βιβλιοθήκες πρέπει να είναι οι γνώσεις βιβλιοθηκονομίας, πληροφόρησης και ξένων γλωσσών.

4.4 Η πρόσληψη και απασχόληση προσωπικού με γνώσεις της θεματικής περιοχής που καλύπτει η βιβλιοθήκη κρίνεται πολύ σημαντική.

4.5 Η εισαγωγή νέων τεχνολογιών στις βιβλιοθήκες καθιστούν απαραίτητη την απασχόληση στις βιβλιοθήκες προσωπικού με ειδίκευση σε θέματα Η/Υ και Ανάλυσης Συστημάτων.

4.6 Η απασχόληση στις βιβλιοθήκες προσωπικού διαφορετικών κλάδων (ΕΔΤΠ και Διοικητικού προσωπικού) ή με διαφορετικές συμβάσεις εργασίας, δημιουργεί προβλήματα στην λειτουργία των βιβλιοθηκών, δυσκολεύει τον προγραμματισμό και κάνει δύσκολη την ανάπτυξη των βιβλιοθηκών σε μακροχρόνια βάση.

4.7 Το προσωπικό που υπηρετεί με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στις Παν/κές βιβλιοθήκες πρέπει να ενταχθεί σε μια ιδιαίτερη κατηγορία προσωπικού υποστήριξης του Διδακτικού και Ερευνητικού έργου των ΑΕΙ.

4.8 Η παντελής έλλειψη βοηθητικού προσωπικού στις βιβλιοθήκες έχει σαν αποτέλεσμα την ανάθεση σε προσωπικό με υψηλά προσόντα και γνώσεις καθηκόντων που αρμόζουν καλύτερα σε προσωπικό με περιορισμένα προσόντα.

Είναι προς το συμφέρον των βιβλιοθηκών και των ΑΕΙ η απασχόληση του ανώτερου προσωπικού στην προσφορά νέων και καλύτερων υπηρεσιών στις βιβλιοθήκες.

4.9 Η απασχόληση φοιτητών ως βοηθητικό προσωπικό στις βιβλιοθήκες πρέπει να ενισχυθεί.

5. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

5.1 Τα προγράμματα εκπαίδευσης των Σχολών Βιβλιοθηκονομίας των ΤΕΙ πρέπει να αναμορφωθούν στην κατεύθυνση της παροχής περισσότερων γνώσεων σε θέματα διοίκησης και ανάπτυξης των βιβλιοθηκών, χρήσης νέων τεχνολογιών και ανάπτυξης της επιστημονικής πληροφόρησης.

5.2 Διαπιστώθηκε ότι οι Παν/κές Βιβλιοθήκες έχουν ανάγκη από εξειδικευμένο -προσωπικό με υψηλές γνώσεις σε θέματα βιβλιοθηκονομίας και τεχνολογίας της πληροφόρησης.

Η λειτουργία της Σχολής Βιβλιοθηκονομίας και Αρχειονομίας στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο είναι απαραίτητη για την δημιουργία προσωπικού ικανού να ανταπεξέλθει στις σύγχρονες εξελίξεις στον τομέα της οργάνωσης των βιβλιοθηκών, τις νέες τεχνολογίες και την ανάπτυξη της επιστημονικής πληροφόρησης στην χώρα μας.

5.2.1 Για την πραγματοποίηση του στόχου της η Σχολή Βιβλιοθηκονομίας και Αρχειονομίας του Ιονίου Πανεπιστήμιου πρέπει να έχει δύο ξεχωριστά Τμήματα Βιβλιοθηκονομίας και Αρχειονομίας.

Στην διαμόρφωση του προγράμματος σπουδών της Σχολής πρέπει να ληφθεί υπόψη η διεθνής πρακτική με την δημιουργία μεταπτυχιακών Προγραμμάτων και με σκοπό την προσέλκυση αποφοίτων απο διάφορες επιστημονικές περιοχές και την παραγωγή επιστημόνων ικανών να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις των σύγχρονων Βιβλιοθηκών και των υπηρεσιών πληροφόρησης.

Στο πρόγραμμα σπουδών να ληφθεί πρόνοια για εισαγωγή και μετεκπαίδευση αποφοίτων των Σχολών Βιβλιοθηκονομία; των ΤΕΙ.

5.3 Στην πλειονότητα του το προσωπικό που απασχολείται στις βιβλιοθήκες των ΑΕΙ της χώρας μας δεν είναι εκπαιδευμένο στην οργάνωση των βιβλιοθηκών και στη χρήση σύγχρονων μέσων για την παροχή νέων υπηρεσιών βιβλιοθήκης.

Οι ραγδαίες εξελίξεις στον τομέα της επιστήμης της πληροφόρησης, της βιβλιοθηκονομίας και της μηχανοργάνωσης των βιβλιοθηκών καθιστούν αναγκαία την διοργάνωση σεμιναρίων για την επιμόρφωση του υπηρετούντος στις βιβλιοθήκες προσωπικού.

6. ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΥΛΙΚΟΥ

6.1 Σε κάθε ΑΕΙ πρέπει να υπάρξει μια γραπτή πολιτική ανάπτυξης των συλλογών στην οποία θα καθορίζονται οι περιοχές της επιστήμης στις οποίες θα δίνετε προτεραιότητα για αγορά.

6.2 Οι υπάρχουσες φοιτητικές συλλογές σε όλα τα ΑΕΙ είναι ανεπαρκείς.

Η ανάπτυξη τους είναι άμεσης προτεραιότητας για κάθε ΑΕΙ.

6.3 Οι υπάρχουσες ξεχωριστές φοιτητικές βιβλιοθήκες (Φοιτητικά αναγνωστήρια) πρέπει να αντικατασταθούν από συλλογές υλικού κατάλληλου για φοιτητές που θα ενταχθεί μέσα στις υπάρχουσες βιβλιοθήκες.

6.4 Στην επιλογή του υλικού για αγορά πρέπει, να λαμβάνονται υπόψη η ανάγκη για ανάπτυξη των συλλογών σε κάθε επιστημονική περιοχή, το πρόγραμμα σπουδών, οι βιβλιογραφίες που συστήνονται από τους διδάσκοντες και οι ανάγκες των φοιτητών για γενικότερη πνευματική καλλιέργεια και όχι μόνο στα στενά ερευνητικά ενδιαφέροντα των μελών ΔΕΠ.

6.5 Οι Βιβλιοθήκες πρέπει να κάνουν κάθε προσπάθεια για υποβοήθηση του έργου της επιλογής υλικού για αγορά με την διατήρηση πληροφοριακού υλικού, καταλόγων εκδοτών, βιβλιογραφιών κλπ.

6.6 Η ανάπτυξη της πληροφοριακής συλλογής σε κάθε ΑΕΙ πρέπει να γίνεται συντονισμένα ώστε να αποφεύγονται επικαλύψεις στις υπάρχουσες βιβλιοθήκες και να εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή πληρότητα.

6.7 Οι εργαζόμενοι στις βιβλιοθήκες πρέπει να έχουν σημαντική αρμοδιότητα στην επιλογή του πληροφοριακού υλικού.

6.8 Οι συλλογές Διατριβών, Χαρτών, Εφημερίδων, Φυλλαδίων και Οπτικοακουστικού υλικού στις Βιβλιοθήκες των ΑΕΙ είναι ουσιαστικά ανύπαρκτες.

Η δημιουργία τέτοιων συλλογών σε κάθε Παν/κή Βιβλιοθήκη κρίνεται απαραίτητη.

6.9 Κάθε Παν/μο να αναπτύξει συλλογές των Διατριβών που έχει απονείμει με παράλληλη έκδοση καταλόγου όλων των διατριβών του κάθε ΑΕΙ.

Στην δημιουργία συλλογικού καταλόγου Διατριβών να ενισχυθεί η δημιουργία της; Βάσεως Πληροφοριών Διατριβών απο το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.

6.10 Το Ιστορικής και Αρχαιακής αξίας υλικό που υπάρχει στις Παν/κές Βιβλιοθήκες αποτελεί μέρος της εθνικής πνευματικής παράγωγης.

Κάθε ΑΕΙ πρέπει να πάρει τα αναγκαία μέτρα για συντήρηση , προστασία και καταγραφή του υλικού αυτής της μορφής που διαθέτει στις Βιβλιοθήκες του.

6.11 Το Υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία με τα ΑΕΙ και το συντονιστικό όργανο των Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών πρέπει να χαράξει μια εθνική πολιτική συντήρησης, προστασίας και καταγραφής του υπάρχοντος αρχαιακού υλικού στις Παν/κές Βιβλιοθήκες.

7. ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΚΤΙΡΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

7.1 Οι χώροι που διατίθενται για βιβλιοθήκες είναι στην πλειονότητα τους ανεπαρκείς ενώ δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις διάθεσης χώρων που είναι τελείως ακατάλληλοι για την σωστή συντήρηση του βιβλιακού υλικού.

7.2 Κάθε ΑΕΙ πρέπει να διαθέσει χώρους επαρκείς για τις βιβλιοθήκες του και να δημιουργήσει τις κατάλληλες κλιματολογικές συνθήκες για την συντήρηση του υλικού και την δημιουργία συνθηκών που θα ενθαρρύνουν την χρήση των βιβλιοθηκών του.

7.3 Στην διαμόρφωση των χώρων για βιβλιοθήκες και στην ανέγερση κτιρίων βιβλιοθηκών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα υπάρχοντα διεθνή και εθνικά πρότυπα για τον φωτισμό, την ηχομόνωση, την θερμοκρασία, την υγρασία κλπ.

7.4 Τα βιβλιοστάσια πρέπει να είναι ανοικτά και να δίνουν την δυνατότητα στους χρήστες να κινούνται ελεύθερα μέσα στους χώρους της βιβλιοθήκης.

8. ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

8.1 Οι βιβλιοθήκες και οι διοικήσεις των ΑΕΙ πρέπει να επιδιώκουν την αύξηση της χρήσης των βιβλιοθηκών απο τους φοιτητές και τα μέλη του Διαδακτικού προσωπικού.

8.2 Οι βιβλιοθήκες πρέπει να προσαρμόζονται σταδιακά σε μια κατάσταση όπου οι φοιτητές θα κάνουν μεγαλύτερη χρήση της βιβλιοθήκης.

Για τον λόγο αυτό πρέπει να λαμβάνονται όλα τα μέσα αντιμετώπισης της νέας κατάστασης όπως ενίσχυση των φοιτητικών συλλογών, δημιουργία θέσεων ανάγνωσης, αγορά πληροφοριακού υλικού κλπ.

8.3 Πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ανάπτυξη της υπευθυνότητας αυτών που δανείζονται υλικό από την βιβλιοθήκη.

Πρέπει να εξεταστεί η καθιέρωση προστίμων για τις περιπτώσεις εκπρόθεσμης επιστροφής, καταστροφής ή απώλειας του υλικού που έχει δανειστεί.

5.4 Οι βιβλιοθήκες πρέπει να εφαρμόζουν κάθε δυνατότητα για προστασία του υλικού από κλοπές.

Οι διοικήσεις των ΑΕΙ και των βιβλιοθηκών πρέπει να παίρνουν κάθε διοικητικό ή άλλο μέσο για τιμωρία αυτών που συλλαμβάνονται.

8.5 Η βιβλιοθήκη πρέπει να διαθέτει πληροφοριακό υλικό για να καθοδηγεί τους χρήστες της στην αποτελεσματική χρήση των συλλογών και να εκτελεί πρόγραμμα δημοσίων σχέσεων στο οποίο να τονίζει τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στις οποίες η βιβλιοθήκη μπορεί να συμβάλλει.

9. ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

9.1 Οι βιβλιοθήκες πρέπει να επιδιώκουν στην πραγματοποίηση εσόδων από υπηρεσίες που παρέχουν όπως φωτοτύπηση υλικού, αναζητήσεις βιβλιογραφιών, εκδόσεις κ.α.

9.2 Τα έσοδα που προέρχονται από δραστηριότητες της βιβλιοθήκης πρέπει να διατίθενται για την ικανοποίηση αναγκών της βιβλιοθήκης.

10. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

10.1 Η καταλογογράφηση του υλικού πρέπει να ακολουθεί τους Αγγλοαμερικανικούς Κανόνες Καταλογογράφησης (ACCR Π) προσαρμοσμένους στις ανάγκες της Ελληνικής πραγματικότητας.

10.2 Η ταξινόμηση του υλικού των βιβλιοθηκών ενός ΑΕΙ πρέπει να ακολουθεί ένα από τα διεθνή ταξινομικά συστήματα LC, DDC, UDC.

10.3 Στα ΑΕΙ με περισσότερες από μία βιβλιοθήκες δεν υπάρχουν οργανωμένοι συλλογικοί κατάλογοι του υλικού που διαθέτουν. Η αναζήτηση κάποιου βιβλίου ή ακόμη και περιοδικού απαιτεί την σπατάλη σημαντικού χρόνου για την ανεύρεση του.

Η δημιουργία σωστά οργανωμένων και συχνά ενημερούμενων συλλογικών καταλόγων είναι άμεσης προτεραιότητας για τα ΑΕΙ με πολλές βιβλιοθήκες.

Οι συλλογικοί κατάλογοι θα βοηθήσουν στην εξάλειψη του φαινομένου των πολλαπλών παραγγελιών υλικού από πολλές βιβλιοθήκες ταυτόχρονα και θα συμβάλλουν στην περισσότερο αποτελεσματική χρήση των τηρουμένων συλλογών.

Σε κάθε ΑΕΙ πρέπει να υπάρχει ένας συλλογικός κατάλογος όλου του έντυπου υλικού που διαθέτει.

Η μηχανογράφηση των βιβλιοθηκών μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στην δημιουργία συλλογικών καταλόγων.

10.4 Οι θεματικές επικεφαλίδες πρέπει να ακολουθούν αυτές της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου (Library of Congress Subject Headings).

10.4.1 Οι βιβλιοθήκες πρέπει να επιδιώκουν την χρήση θεματικών επικεφαλίδων στην Ελληνική γλώσσα με βάση την μετάφραση των θεματικών επικεφαλίδων του LC που έγινε από την Εθνική Βιβλιοθήκη.

10.5 Κάθε Παν/κή Βιβλιοθήκη πρέπει να οργανώσει μια μονάδα Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης με αντικείμενο την σύνδεση με διεθνείς και εθνικές Βάσεις Βιβλιογραφικών Πληροφοριών, την συνεργασία μεταξύ βιβλιοθηκών, την χρήση συστημάτων οπτικής ανάγνωσης (CD-ROMs) κλπ..

10.6 Οι τόμοι των περιοδικών πρέπει να βιβλιοδετούνται εκτός του υλικού στο οποίο η βιβλιοδεσία κάνει δύσκολη την χρήση του.

10.7 Κάθε Παν/κή Βιβλιοθήκη να εκδώσει ένα συλλογικό κατάλογο των περιοδικών που διαθέτει τον οποίο να διαθέσει σε όλες τις άλλες βιβλιοθήκες.

10.7.1 Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης να συμπεριλάβει στον συλλογικό κατάλογο περιοδικών που εκδίδει τις συλλογές περιοδικών όλων των Παν/κών Βιβλιοθηκών.

11. ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

11.1 Η μηχανογράφηση των βιβλιοθηκών με τη δημιουργία των συλλογικών καταλόγων σε κεντρικό Η/Υ εκτιμάται ότι θα επιταχύνει το έργο της δημιουργίας κοινών καταλόγων, θα δημιουργήσει την υποδομή για δημιουργία του κού Δικτύου των Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών και θα βοηθήσει την συνεργασία των βιβλιοθηκών στους τομείς του αλληλοδανεισμού υλικού και την απο κοινού βιβλιοθηκονομική επεξεργασία του.

Η μηχανογράφηση βιβλιοθηκών πρέπει να αποβλέπει στην λειτουργική ενοποίηση όλων των βιβλιοθηκών του κάθε ΑΕΙ με προοπτική την δημιουργία Εθνικού Δικτύου Βιβλιοθηκών.

11.2 Οι βιβλιογραφικές εγγραφές σε αυτοματοποιημένα συστήματα πρέπει να ακολουθούν ένα MARC Format. Το UNIMARC προτείνεται ως πλέον κατάλληλο αλλά σε κάθε περίπτωση το λογισμικό μηχανογράφησης πρέπει να περιλαμβάνει πρόγραμμα μετατροπής εγγραφών από ένα MARC Format σε άλλο.

11.3 Οι εγγραφές των καταλόγων σε μηχανογραφημένα συστήματα πρέπει να περιλαμβάνουν τις βασικές βιβλιογραφικές εγγραφές της περιγραφικής καταλογογράφησης.

11.4 Το λογισμικό μηχανογράφησης βιβλιοθηκών πρέπει να έχει την δυνατότητα εισαγωγής εγγραφών από άλλες βάσεις βιβλιογραφικών εγγραφών και υποστήριξης του δανεισμού μεταξύ βιβλιοθηκών.

12. ΚΟΣΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

12.1 Η γεναιόδωρη χρηματοδότηση των Πανεπιστημίων για ανάπτυξη των βιβλιοθηκών των είναι άμεσης προτεραιότητα Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των πανεπιστημονικών βιβλιοθηκών σημαίνει περισσότερη και καλύτερη ακαδημαϊκή έρευνα και εκπαίδευση.

12.2 Η αλματώδης αύξηση του κόστους αγοράς νέου υλικού και ιδιαίτερα του κόστους συνδρομών των περιοδικών δημιουργεί ήδη προβλήματα στην διατήρηση και ανάπτυξη των συλλογών σε όλες σχεδόν τις Παν/κές βιβλιοθήκες.

12.3 Οι Παν/κές βιβλιοθήκες και οι Διοικήσεις των ΑΕΙ πρέπει να πάρουν όλα τα μέσα για επαρκή χρηματοδότηση των βιβλιοθηκών, την ορθολογική ανάπτυξη των συλλογών, την παραγωγική απασχόληση του προσωπικού και την αποδοτική χρήση του δημοσίου χρήματος.

12.4 Το Υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία με το συντονιστικό όργανο των Παν/κών Βιβλιοθηκών να δημιουργήσει επιτροπή από οικονομολόγους, βιβλιοθηκονόμους και μέλη ΔΕΠ με αντικείμενο την εξέταση του κόστους αγοράς υλικού στις βιβλιοθήκες των ΑΕΙ και την λήψη συγκεκριμένων μέτρων για καλύτερη χρήση των χρημάτων που δαπανώνται για αγορές υλικού και διάθεση σημειώσεων και φοιτητικών συγγραμμάτων στους φοιτητές.

12.5 Η αγορά περιοδικών πρέπει να γίνεται με τρόπο που να εξασφαλίζει την λειτουργία του ελεύθερου ανταγωνισμού σε διεθνή βάση με αντικειμενικό σκοπό την εξασφάλιση καλύτερων τιμών και προσφορά καλύτερων υπηρεσιών από τους προμηθευτές.

12.6 Οι αγορές περιοδικών στα διάφορα ΑΕΙ πρέπει να γίνονται με γνώμονα την ανάπτυξη των συλλογών ορθολογικά σε κάθε ΑΕΙ και σε συνεργασία με άλλες βιβλιοθήκες να αποβλέπουν στην δημιουργία εθνικής πολιτικής ανάπτυξης των συλλογών των περιοδικών.

13. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

13.1 Η συνεργασία των βιβλιοθηκών μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στην οικονομική και αποτελεσματική λειτουργία των.

Ο συντονισμός στην ανάπτυξη των συλλογών των επιμέρους βιβλιοθηκών, η κοινή επεξεργασία του υλικού και οι ανταλλαγές μεταξύ βιβλιοθηκών είναι από τους τομείς εκείνους όπου η συνεργασία μπορεί να αποδώσει σημαντικά οικονομικά οφέλη τόσο σε επίπεδο ΑΕΙ όσο και στη χώρα μας συνολικά.

Η συνεργασία των βιβλιοθηκών σε θέματα ανταλλαγής υλικού, συντονισμένης ανάπτυξης των συλλογών, δημιουργία κοινών καταλόγων υλικού είναι άμεσης προτεραιότητας.

13.2 Η δημιουργία ενός κέντρου συντονισμού του δανεισμού μεταξύ βιβλιοθηκών (Interlibrary loan) είναι πολύ σημαντικό βήμα στην συνεργασία των βιβλιοθηκών.

Τα ΑΕΙ πρέπει να βοηθήσουν οικονομικά στην προσπάθεια αυτή. Η οικονομική συνεισφορά πρέπει να γίνεται σε ανταποδοτική βάση.

13.3 Οι βιβλιοθήκες και οι διοικήσεις των ΑΕΙ πρέπει να ενθαρρύνουν και να βοηθούν κάθε προσπάθεια συνεργασίας μεταξύ των βιβλιοθηκών διαφορετικών ΑΕΙ.

13.4 Η χάραξη μιας εθνικής πολιτικής ανάπτυξης και συνεργασίας των Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών είναι άμεσης προτεραιότητας.

Διαπιστώθηκε η ανάγκη ύπαρξης συντονισμού της συνεργασίας και της ανάπτυξης των Παν/κών Βιβλιοθηκών. Η δημιουργία μιας συντονιστικής επιτροπής των Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών είναι άμεσης προτεραιότητας. Η επιτροπή αυτή θα καταρτίσει τους κανόνες και τις διαδικασίες για την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των βιβλιοθηκών και την χάραξη εθνικής πολιτικής ανάπτυξης των Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών.

14. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

14.1 Η έκδοση των Προεδρικών διαταγμάτων που προβλέπονται στον Νόμο 1404/83 θα λύσει πολλά προβλήματα διοικητικής οργάνωσης που αντιμετωπίζουν οι Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες σήμερα.

Κρίνεται αναγκαία η άμεση προώθηση αυτών των διαταγμάτων αφού ληφθούν υπόψη οι ιδιομορφίες του κάθε ΑΕΙ και η γνώμη των εργαζομένων στις Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες.

Στο Συμπόσιο εκλέχθηκε προσωρινή επιτροπή των Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών με αντικείμενο την επεξεργασία και την διαμόρφωση προτάσεων για τα θέματα που αναπτύχθηκαν στο συμπόσιο και ιδιαίτερα αυτά της συγκρότησης του Συντονιστικού οργάνου των Παν/κών βιβλιοθηκών, της Συνεργασίας και της Νομοθεσίας.

Την επιτροπή αποτελούν οι:

Μιχάλης Τζεκάκης, Παν/μιο Κρήτης
 Κατερίνα Συνέλλη, Παν/μιο Πατρών
 Γιώργος Ζάχος, Παν/μιο Ιωαννίνων
 Χρήστος Αλεξίου, Παν/μιο Θεσσαλίας
 Νίκη Ζαχιώτη, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών
 Μαρία Καλαμπαλίκη, ΕΜΠ

Ως αναπληρωματικά μέλη ορίστηκαν οι:

Έλλη Ανθη, Ιόνιο Παν/μιο
 Αλίκη Τσουκαλά, Πάντειο Παν/μιο

Μέχρι την συγκρότηση της μόνιμης επιτροπής η προσωρινή επιτροπή θα ενεργεί εξ ονόματος όλων των Παν/κών Βιβλιοθηκών στις επαφές με υπηρεσίες και φορείς και θα προεδρεύεται από τους Μ.Τζεκάκη, Γ.Ζάχο και Κ. Συνέλλη.

Αποφασίστηκε όπως η 2η Σύνοδος των Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών πραγματοποιηθεί το 1993 στο Παν/μιο Πατρών. Στην συνάντηση αυτή θα γίνει θεσμοθέτηση του Συντονιστικού οργάνου και θα ληφθούν οριστικές αποφάσεις για την συνεργασία των Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών.

Την Οργανωτική Επιτροπή του Συμποσίου αποτελούσαν οι: Γ. Ζάχος, Κ. Σιορόκα και Ζ. Στούκα υπάλληλοι της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Την συγκέντρωση και ταξινόμηση των παραπάνω προτάσεων και θέσεων έκανε ο Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής κ. Γ. Ζάχος)